

Dějepisná olympiáda
51. ročník, 2021/2022
Ústřední kolo – zadání I. kategorie

Tematické zaměření ročníku: „Šlechta v proměnách času“.

Úkol č. 1

Řešení: a) zemský původ/být narozen v zemi, mít v zemi statky; b) dlouhodobě orientovanou politiku, prospěch zemí Koruny, rovné postavení všech zemí Koruny, soudržnost zemí Koruny **6 bodů**

Úkol č. 2

Řešení: a-6; b-7; c-3; d-5; e-8; f-4; g-1; h-2 **8 bodů**

Úkol č. 3

Řešení: a) I: NE, II: ANO, III: ANO, IV: ANO; b) I: ANO, II: NE, III: ANO, IV: NE, V: ANO; c) Ladislav Pohrobek/Habsburský **10 bodů**

Úkol č. 4

Řešení: a) (pánů) z Kunštátu; b) V.; c) Johana z Rožmitálu; d) II. **4 body**

Úkol č. 5

Řešení: A. o Lva z Rožmitálu; B. o Jindřicha z Lipé; C. o Vítka z Prčice; D. o Ctibora Tovačovského z Cimburka **4 body**

Úkol č. 6

Řešení: a) Vladislavské zřízení zemské; b) 1500; c) král Vladislav Jagelonský; d) čeští páni a rytíři / česká šlechta; e) zemské desky, privilegia uložená na Karlštejně (korunní archiv); e) platil jen v Českém království; f) pokoj, řád, právo, (řádný) soud, spravedlnost **12 bodů**

Úkol č. 7

Řešení: A. a) Za účelem přivítání arcikněžny Marie/manželky Maxmilána Habsburského a podobné odpovědi.; b) Itálie; c) Janov; d) Španělsko; e) vyznačení cesty po moři mezi Janovem a Barcelonou; B. kuchyně, kapela, renesanční umění, způsob politické reprezentace; C. Báseň varovala před italskými ženami, které mladé muže připraví o peníze. **10 bodů**

Úkol č. 8

Řešení: a) rodina/příbuzní; b) sousedé; c) přátelé **3 body**

Úkol č. 9

Řešení: a) poddanství; b) žaloba/obvinění u soudu; c) zemské desky; d) obchod/smlouva; e) jednání/zasedání úřadu (např. sněmu či soudu); f) opatrovník/správce majetku nezletilého šlechtice
6 bodů

Úkol č. 10

Řešení: A. urbář; B. ANO, ANO, ANO, NE; C. Jiří, Havla
7 bodů

Úkol č. 11

Řešení: správce; Jakub Krčín z Jelčan a Sedlčan; Rožmberk, Svět
4 body

Úkol č. 12

Řešení: a) Pernštejnové; b) Šlikové; c) Valdštejnové; d) Rožmberkové
4 body

Úkol č. 13

Řešení: a) pečetidlo, b) zemskému soudu
2 body

Úkol č. 14

Řešení: a) 1517; b) na Pražském hradě; c) v době (svátku) svatého Václava; d) panský stav, rytířský stav, Pražané, městský stav
7 bodů

Úkol č. 15

Řešení: manýrismus; Moravská Třebová
2 body

Úkol č. 16

Řešení: a) had, b) požírá svůj ocas, c) alchymie
3 body

Úkol č. 17

Řešení: 1. ze Žerotína; 2. moravskotřebovského; 3. renesanční; 4. 1622; 5. Albrechta z Valdštejna, 6. Frýdlant, 7. vévodství, 8. v Chebu
8 bodů

Celkem 100 bodů

Zdroje:

Text o cestě Viléma z Rožmberka. Dostupné z: Ed. Pánek J.: Václav Březan – Životy posledních Rožmberků, Praha: 1985 s. 62.

Báseň Mikuláše Dačického z Heslova. Dostupné z: Pánek J.: Vilém z Rožmberka – politik smíru, Praha 2011, s. 120.

Úryvek životopisu Jakuba Krčína. Dostupné z: Pánek J.: Vilém z Rožmberka – politik smíru, Praha 2011, s. 344.

Moravské Atény se představují v Senátu. Dostupné z:

https://orlicky.denik.cz/kultura_region/moravske-atheny-se-predstavuji-v-senatu-20171002.html

Audience Albrechta z Valdštejna na zámku Frýdlant. Dostupné z:

<http://www.kudyznudy.cz/akce/audience-albrechta-z-valdstejna-na-zamku-frydl-2>

obrázky:

List Viléma z Pernštejna: Archiv český XVI, Praha 1897; dostupné online:
<https://sources.cms.flu.cas.cz/src/index.php?s=v&cat=10&bookid=823&page=80>

Kniha tovačovská: dostupné online: <https://ndk.cz/view/uuid:8af7e970-7443-11e2-86a5-005056827e52?page=uuid:9050e2ee648be1aed710da7a9b03cb5f>

erby: Louda, J. – Janáček, J.: České erby. Praha, Albatros, 1988.

Vladislavské zřízení zemské – Palacký, F. - Archiv český, sv. 5, Praha 1862 - dostupné online:
<https://sources.cms.flu.cas.cz/src/index.php?s=v&cat=10&bookid=1067&page=9>

mince: dostupné online:
<https://www.esbirky.cz/predmet/4544641>
<https://www.lovecpokladu.cz/home/slikovsky-dvoutolar-5560>
<https://www.esbirky.cz/predmet/4689571>
<https://www.esbirky.cz/predmet/151627>

hostina: <https://www.esbirky.cz/predmet/173404>

Dřevořez příprava jídel v italské kuchyni. Dostupné z: Pánek J.: Vilém z Rožmberka – politik smíru, Praha 2011, s. 119.

Urbáře. Dostupné z:
<https://www.nzm.cz/file/d13fc3bb658741c42417afecc4de33a7/15747/urbarium.pdf>
<https://cs.m.wikipedia.org/wiki/Soubor:Urb%C3%A1%C5%99.jpg>

Pečetidlo. Dostupné z: www.esbirky.cz/predmet/76872

Svatováclavská smlouva: Dostupné z: www.manuscriptorium.com/apps/index.php?direct=record&pid=AIPDIG-NKCR__65_E_8155__3HSF3C4-cs#search

Dvořáček P.: Zajímavosti z naší historie. Události a osobnosti našich zemí. Olomouc: Agentura Rubico 2012. Str. 78.